

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

511

Vragen van het lid **Bisschop** (SGP) aan de Minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs over *de berichten «Joodse school Cheider opnieuw dicht uit angst voor antisemitische incidenten» en «Gepeste Joodse leerlingen wisselen van school»* (ingezonden 27 oktober 2023).

Antwoord van Minister **Paul** (Primair en Voortgezet Onderwijs) (ontvangen 29 november 2023).

Vraag 1

Bent u bekend met de berichten «Joodse school Cheider opnieuw dicht uit angst voor antisemitische incidenten» en «Gepeste Joodse leerlingen wisselen van school»?^{1 2}

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Deelt u de mening dat het voor alle betrokkenen een ingrijpende ervaring is als scholen moeten sluiten vanwege zorgen over de veiligheid? Op welke wijze worden leerlingen, ouders en personeel hierin ondersteund? Hoe houdt u er rekening mee dat dit ook voor de voortgang van het onderwijsproces een belastende situatie is?

Antwoord 2

Ik wil voorop stellen dat ik het onwenselijk vind dat scholen het schoolgebouw fysiek sluiten, maar dat ik ook begrijp dat er grote zorgen leven binnen de Joodse gemeenschap. School is bij uitstek een plek om zorgen en emoties met elkaar bespreekbaar te maken. Juist om het onderwijsproces zo ononderbroken als mogelijk voortgang te laten vinden is het belangrijk dat scholen zo veel als mogelijk open blijven. Het uitgangspunt daarbij is dat leerlingen uiteraard altijd vrij en veilig naar school moeten kunnen gaan. In het geval van de Joodse scholen hebben de veiligheidsdiensten en de gemeente Amsterdam een rol als het gaat om de veiligheid van de leerlingen en de medewerkers. Het zijn de gemeente en de veiligheidsdiensten die

¹ De Volkskrant, 23 oktober 2023, «Joodse school Cheider opnieuw dicht uit angst voor antisemitische incidenten».

² Reformatorisch Dagblad, 19 oktober 2023, «Gepeste Joodse leerlingen wisselen van school».

kunnen adviseren dat een school de deuren moet sluiten. In dit specifieke geval is dat een besluit van het schoolbestuur geweest. Het Ministerie van OCW heeft nauw contact met de Joodse scholen, NCTV, NCAB, de gemeente Amsterdam en het CJO. Ook hebben de scholen contact met stichting School en Veiligheid, die de scholen ondersteunen kan ondersteunen bij het omgaan met de psychosociale aspecten van deze situatie.

Vraag 3

Kunt u aangeven hoeveel leerlingen inmiddels van school zijn veranderd vanwege dreigende, antisemitische uitingen? Klopt het dat het niet alleen gaat om bedreigingen voor leerlingen onderweg naar school, maar ook om misstanden op het schoolplein en in de school?

Antwoord 3

Ik ben bekend met de signalen van Joodse leerlingen die overwegen om van school te wisselen of dat al gedaan hebben. Precieze cijfers zijn ons en de inspectie niet bekend, omdat ouders vrij zijn om hun kinderen op een andere school in te schrijven. De zes leerlingen die worden genoemd in het artikel van het Nederlands Dagblad zijn bevestigd door de gemeente Amsterdam. Cheider en JBO krijgen inderdaad aanmeldingen van leerlingen van andere scholen die zich niet veilig voelen (vanwege antisemitische uitingen). De Joodse scholen kunnen echter niet al deze leerlingen plaatsen. Zolang een leerling geen andere school heeft, is de oorspronkelijke school verantwoordelijk. Zo kunnen leerlingen niet tussen wal en schip vallen. Verder herken ik het beeld dat het niet enkel om pesten op school gaat, maar ook in de digitale leefwereld, bijvoorbeeld in whatsappgroepen. Dat maakt het voor scholen lastiger om hier zicht op te krijgen, maar is niet minder pijnlijk voor de leerlingen die het betreft.

Vraag 4

Kunt u bevestigen dat het uitgangspunt bij misstanden moet zijn dat niet de slachtoffers genoodzaakt zijn van school te veranderen, maar dat de daders worden aangepakt? Worden de scholen die het betreft aangesproken op de kaders die hiervoor gelden? Neemt de Inspectie van het Onderwijs contact op met scholen die hiermee te maken krijgen?

Antwoord 4

Leerlingen moeten zich altijd veilig en veilig voelen. Pesten, discriminatie, racisme of antisemitisme horen niet thuis in onze samenleving en dus ook niet op school. Scholen moeten daar zorg voor dragen. In dit kader moet de school schadelijk gedrag bespreken, voorkomen dat het escaleert en zorgen dat de veiligheid geborgd wordt. Dergelijke situaties vragen om maatwerk. Scholen kunnen voor ondersteuning bij het tegengaan van pesten altijd bij stichting School en Veiligheid terecht. Ook kunnen leerlingen en/of hun ouders zich wenden tot de vertrouwenspersoon van de school of tot de vertrouwensinspecteur van de inspectie. De inspectie analyseert signalen die zij binnenkrijgt en neemt, indien nodig, contact op met de betreffende school. Verder kan men aangifte doen indien men meent dat de wet is overtreden. De autoriteiten zullen vervolgens de aangifte onderzoeken en besluiten om al dan niet tot vervolging over te gaan.

Vraag 5

Hoe verhoudt de veiligheidsinschatting van de gemeente en de betrokken diensten zich tot die van de school? Hoe bevordert u dat op dit punt zoveel mogelijk eenduidigheid bestaat? Deelt u de opvatting dat het bevoegd gezag van de scholen op grond van de wet uiteindelijk een eigenstandige afweging moet maken of de veiligheid van de leerlingen voldoende gewaarborgd kan worden?

Antwoord 5

Schoolbesturen mogen niet zelfstandig besluiten om een school dicht te houden. Immers, het is in het belang van leerlingen dat zij zo veel als mogelijk fysiek onderwijs volgen. Daarom hebben schoolbesturen de plicht om fysiek onderwijs aan leerlingen te verzorgen.

Er kunnen wel redenen zijn om de deuren van de school tijdelijk te sluiten. De gemeente en betrokken (veiligheids)diensten maken hierbij de afweging, waarbij mogelijke veiligheidsrisico's in acht worden genomen. Op basis van hun advies kan een schoolbestuur besluiten om de deuren gesloten te houden. Als een school sluit, neemt de inspectie altijd contact op. Ook in deze situatie is er nauw contact tussen de scholen en de inspectie. Er heeft zich nu een situatie voorgedaan waar Cheider voor twee korte perioden de deuren van het schoolgebouw dicht heeft gehouden. Rosj Pina en Maimonides hebben voor één korte periode de deuren gesloten gehouden. Op dit moment zijn alle scholen open.

Vraag 6

Bent u bereid in contact te treden met Joodse scholen en alles te doen wat nodig is om deze scholen te ondersteunen?

Antwoord 6

Er is reeds nauw contact met de Joodse scholen, zowel ambtelijk als door mijzelf. Dat heeft ook betrekking op de ondersteuning die de scholen nodig hebben. Dit gesprek wordt momenteel doorlopend gevoerd. Zelf ben ik onlangs bij Rosj Pina en Maimonides geweest om hier met hen over te spreken en mijn waardering uit te spreken voor het belangrijke werk dat ze in deze lastige periode doen. Binnenkort zal ik ook bij Cheider langsgaan.